

ЦЕХАНОВЕЦЬКИЙ ГРИГОРІЙ МАТВІЙОВИЧ

1833 — 28.02(12.03).1898

Народився у Чернігівській губернії в родині обер-офіцера. Освіту одержав у Ніжинській гімназії, далі навчався на історико-філологічному факультеті Імператорського університету св. Володимира (м. Київ), який закінчив у 1855 р. зі ступенем кандидата. Після закінчення університету викладав у Ніжинській гімназії. 1859 р. захистив магістерську дисертацію «Значение Адама Смита в истории политико-экономических систем» і одержав посаду ад'юнкта в Імператорському університеті св. Володимира на кафедрі політичної економії і статистики. Одночасно викладав всесвітню історію в інституті шляхетних дівчат і статистику в кадетському корпусі. 1862 р. був відряджений за кордон. Після повернення обраний екстраординарним, а після захисту в 1869 р. докторської дисертації «Железные дороги и государство. Опыт исследования о важнейших предметах экономии и политики железных дорог» — ординарним професором тієї ж кафедри Імператорського університету св. Володимира. В 1871 р. обраний проректором цього університету. 1872 р. знову відряджений за кордон. Після повернення у 1873 р. перейшов до Харківського університету на посаду ординарного професора кафедри політичної економії, де і викладав до 1898 р. У 1875—1881 рр. Г. М. Цехановецький — секретар юридичного факультету. 1881 р. був обраний ректором Харківського університету, але з уведенням нового університетського статуту 1884 р. відмовився від цієї посади. Відомий як автор творів про залізничне господарство, де виступає як прихильник активної ролі держави в цій галузі. Нагороджений орденами св. Володимира IV ст., св. Анни II ст., св. Станіслава II ст.

ПРАЦІ Г. М. ЦЕХАНОВЕЦЬКОГО

- і. Значение Адама Смита в истории политико-экономических систем : дис. ... магистра полит. экономии и статистики. — К. : Тип. ун-та, 1859. — 80 с.
- ii. Железные дороги и государство : Опыт исследования о важнейших предметах экономии и политики железных дорог. Ч. 1 : [докт. дис.]. — К. : Тип. Киев. губ. упр., 1869. — 257 с.

Друга частина дисертації видана не була.

ЛІТЕРАТУРА ПРО НЬОГО

- і. Сокальский И. П. [Предложение поручить чтение лекций по политической экономии проф. Г. М. Цехановецкому] / И. П. Сокальский // Протоколы... — 1873. — № 4. — С. 148—151.
- ii. Профессор Григорий Цехановецкий, 28 февр. 1898 г. : [надгроб. речи] / М. М. Алексеенко, Н. Н. Миклашевский, В. Ф. Левитский, А. Н. Стоянов // ЗХУ. — 1898. — Кн. 4. [разд.] Летопись... — С. 11—17.
- iii. Мигулин П. П. Цехановецкий Григорий Матвеевич / П. П. Мигулин // ЮФ. — Х., 1908. — С. 284—286. — Фото на вклейке. То же. — Репринт. изд. — Х., 2007.
- v. Левитский В. Ф. Цехановецкий Григорий Матвеевич / В. Ф. Левитский // ЭС / Т-во «Бр. А. и Н. Гранат». — М., [1929]. — Т. 45, ч. 3. — С. 385—386.
- x. Цехановецкий Григорий Матвеевич // БСЭ. — 3-е изд. — М., 1978. — Т. 28. — С. 545.
- л. Шоломова С. Б. Слід у культурному житті : [Про Г. М. Цехановецького] / С. Б. Шоломова // Веч. Харків. — 1983. — 23 груд.
- с. Цехановецький Григорій Матвійович // УРЕ. — 2-ге вид. — К., 1985. — Т. 12. — С. 213.
- д. Цехановецкий Григорий Матвеевич // Библиографический словарь... — Х., 1995. — С. 50 с портр.
- м. Лортикян Э. Ученые-экономисты Харькова 1805—1917 гг. : [И. П. Сокальский, Г. М. Цехановецкий] / Э. Лортикян // Бизнес Информ. — 1997. — № 11. — С. 65—66.
- io. Михайлева Е. Г. Цехановецкий Григорий Матвеевич (1833—1898) : «Живой, доступный, открытый для всех источник» / Е. Г. Михайлева // Служение Отечеству и долгу... — Х., 2004. — С. 47—48 с портр.
- ii. Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна за 200 років / [В. С. Бакіров, В. М. Духопельников, Б. П. Зайцев та ін. ; худож.-оформлювач : І. В. Осипов]. — Х. : Фоліо, 2004. — 750 с. : іл. Про Г. М. Цехановецького див. іменний покажчик.
- iii. Цехановецький Г. М. // Економічна наука в Харківському університеті : колект. моногр. / [відп. ред. В. В. Глущенко]. — Х., 2005. — С. 42—46 з портр.
- iii. Глущенко В. В. Григорій Матвійович Цехановецький / В. В. Глущенко, В. М. Лісовицький // Наукові економічні школи в Харківському університеті / В. В. Глущенко, В. М. Лісовицький. — Х., 2009. — С. 48—51.